

Exam. Code : 121201
Subject Code : 502107

B.A./B.Sc. 1st Sem. (Batch 2025-28/29) (CBGS)

HISTORY

(History of India Upto C. 1000)

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—100

Note :— Attempt **FIVE** questions in all, selecting at least **ONE** question from each section. The fifth question may be attempted from any section. All questions carry equal marks.

SECTION—A

1. Examine the various archeological sources and their significance in reconstructing the history of India.
2. Describe the salient features of town planning in the Indus Valley Civilization.

SECTION—B

3. Explain the emergence of republics (*Mahajanapadas*) and kingdoms in India during the 6th century BC.
4. Examine the factors that contributed to the spread of Buddhism in India. Also explain the reasons for its decline in the Indian subcontinent.

Gndupapers.com

SECTION—C

5. Who was Ashoka? Examine in detail the doctrines of Ashoka's Dhamma.
6. Discuss the main characteristics of the Gandhara School of Art. How did Greco-Roman influence shape Buddhist sculptures in this style?

SECTION—D

7. Discuss the work and contributions of Harshavardhana to religion, literature, and education in India.
8. Examine the structure and functioning of local administration in the Chola Empire.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :— ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਭਾਗ—ੳ

1. ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਸਰੋਤਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ।
2. ਸਿੰਧੂ ਘਾਟੀ ਦੀ ਸਭਿਅਤਾ ਵਿੱਚ ਨਗਰ ਯੋਜਨਾ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਅ

3. 6ਵੀਂ ਸਦੀ ਈਸਾ ਪੂਰਵ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਗਣਰਾਜਾਂ (ਮਹਾਜਨਪਦਾਂ) ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਉਭਾਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

4. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ। ਭਾਰਤੀ ਉਪ-ਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਪਤਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ੲ

5. ਅਸ਼ੋਕ ਕੌਣ ਸੀ ? ਅਸ਼ੋਕ ਦੇ ਧੰਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰੋ।
6. ਗੰਧਾਰ ਸਕੂਲ ਆਫ਼ ਆਰਟ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਯੂਨਾਨੀ-ਰੋਮਨ ਨੇ ਇਸ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿੱਚ ਬੋਧੀ ਮੂਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਆਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ?

ਭਾਗ—ਸ

7. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਧਰਮ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਹਰਸ਼ਵਰਧਨ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
8. ਚੋਲ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ।

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— प्रत्येक भाग में से कम से कम एक प्रश्न का चयन करते हुए, कुल पाँच प्रश्न करें। पांचवा प्रश्न किसी भी भाग में से किया जा सकता है। सभी प्रश्नों के समान अंक हैं।

भाग—क

1. विभिन्न पुरातात्विक स्रोतों और भारत के इतिहास के पुनर्निर्माण में उनके महत्व का परीक्षण कीजिए।
2. सिंधु घाटी सभ्यता में नगर नियोजन की प्रमुख विशेषताओं का वर्णन कीजिए।

भाग-ख

3. छठी शताब्दी ईसा पूर्व के दौरान भारत में गणराज्यों (महाजनपदों) और राज्यों के उदय की व्याख्या कीजिए।
4. भारत में बौद्ध धर्म के प्रसार में योगदान देने वाले कारकों का परीक्षण कीजिए। भारतीय उपमहाद्वीप में इसके पतन के कारणों की भी व्याख्या कीजिए।

भाग-ग

5. अशोक कौन थे? अशोक के धम्म के सिद्धांतों का विस्तार से परीक्षण कीजिए।
6. गांधार कला शैली की मुख्य विशेषताओं की चर्चा कीजिए। ग्रीको-रोमन के प्रभाव ने इस शैली में बौद्ध मूर्तियों को कैसे आकार दिया?

भाग-घ

7. भारत में धर्म, साहित्य और शिक्षा के क्षेत्र में हर्षवर्धन के कार्यों और योगदान की चर्चा कीजिए।
8. चोल साम्राज्य में स्थानीय प्रशासन की संरचना और कार्यप्रणाली का परीक्षण कीजिए।